

Januar 2025

Det er koldt derude

Fastelavn er lige om hjørnet, og selv om Haloween også kan noget, så kan det ikke måle sig med fastelavn. Her må man nemlig frit vælge hvad man vil klædes ud som, og behøver altså ikke begrænse sig til at være et skelet, en zombie eller en smuk heks...

Dyr og planter forklæder sig også.

Ofte for at falde i med omgivelserne. En polarræv virker bare ikke så overbevisende, hvis den ikke er hvid som den sne den lever på. Hos mange fugle er hunnen klædt ud som græs, og hannen smykket i fine farver. Det er snedigt nok, for hunnen skal helst ikke tiltrække opmærksomhed når hun ligger og ruger. Camouflage er både til beskyttelse af byttedyr og forkædning af rovdyr. Find et dagdrømmende dyr nedenfor...

Hos planter er der også tale om en vis grad af forklædning. Kronbladene på mange insektbestøvede blomster har på snedigste vis en indretning så de har farver og mønstre, som ligefrem leder insekterne ind mod midten. Ligesom på en landingsbane.

Ovenfor er en gul blomst som vi ser den til venstre, og til højre er den set med ultraviolet syn, som bier ser den.

Her ses tydeligt mørkere "landings striber" på kronbladene.

SKIBHUSGÅRDEN
Natur - og friluftscenter

Netop nu

Dagen er tiltaget med 35 minutter (pr. den 14/1)

Det går den rigtige vej, også selv om vi stadig ser ind i flere vinterluger med stort potentiale for blæst og regn.

Naturen sover vintersøvn, men når vejret tillader det, kan man stadig finde spor fra dyr og høre pip fra fuglene. Tag på spontan sporjagt når der ligger et tyndt lag sne udenfor.

Kong Vinter er et gammelt udtryk som beskriver en personificering af den hårde vinter. Kong Vinter er sne og kulde og frost, og er ofte afbilledet som en hvidskægget langhåret mand i lang kåbe. Han er ikke en decembergæst, men er selve vinteren når det er koldest. En form for forløber for Julemanden, som først kom til verden da Colareklamerne rullede ind i 1931.

Naturvejlederens Nyhedsbrev

Skoven i Skolen

Hjemmesiden har fået en overhaling, og står nu knivskarpt. Det er let at finde rundt og der ligger utalige forsøg og aktiviteter til både store og små. Hvis jeg har brug for lidt sparring eller ideer, er det altid et af de steder jeg kigger, uanset om det er til voksne eller til vuggestuebørn.

Der kan vælges ud fra årstiden, og så står de gode ideer ellers i kø. Det er let at plukke i materialerne, ofte er det plancherne jeg printer og laminerer til mine ture.

Se mere her: <https://skoven-i-skolen.dk/>

Tag på naturkursus på Naturakademiet

På Naturakademiet er der et væld af spændende kurser. Kurserne udbydes med rod i Naturvejledning Danmark, og lige nu er der tilmelding til "Biodiversitet og natursyn på mellemtrinnet", "Insekter i naturformidlingen" samt "Forebyggelse og behandling i naturen".

Følg Naturakademiet på Facebook, og se flere kurser på: <https://naturvejledningdanmark.dk/uddannelse-kurser/>

Vild Mad

Janaur er kanon til vandkarse, den skarpe karsesmag er nemlig allerbedst i vinterhalvåret.

Vandkarse finder I ved vand i bevægelse. Prøv at lede der hvor et vandløb løber ud i en sø. Det skal helst risle lidt :) Kig efter karsen, som står i rosetter ude i alt det våde. Og husk støvler, ellers får du ikke noget karse.

Når du sanker planter ved og i vand, skal du undersøge om der er husdyr ud til det vandløb du sanker fra. Hvis der er det, er der nemlig risiko for at få overført en leverparasit. Hvis du er i tvivl, skal du lyn-blanchere planten. Det kan karse godt holde til, men det skal være hurtigt.

Brug vandkarse i en vild vinterpesto, eller som topping på bålsuppen, i en creme eller dressing. Du kan også smide den på en hotdog, hvor den vil kunne erstatte sennep.

Harene blir´ kærestes og kan være dobbelt-gravide! Frieriet starter i slutningen af januar, og så kan haren ellers nå at sætte 3-4 kuld unger i løbet af en sæson.

Det snedige er, at den kan blive drægtig med et nyt kuld unger, imens der endnu er unger i livmoderen!

Det er snart påske - så det er en god lejlighed til at udrede misforståelsen hos nogle børn, om at harer lægger æg...

Om vinteren er nogle dyr i

dvale, ægte dvale er når dyr sænker deres stofskifte, hjerterytm, åndedræt samt deres kropstemperatur betydeligt (nogle helt ned til 2 grader), og kan kun foretages af ensvarme dyr, oftest pattedyr. Her i landet gælder det flagermus, hasselmus, birkemus og pindsvin. Vekselvarme dyr går ikke på samme måde i dvale, de bliver inaktive og passive når det er koldt. For at beskytte sig mod kulden graver de sig ned.

Jeg går op og lægger mig...

På de kolde dage kan egern og grævling godt finde på at gå i seng igen.

Der er simpelthen ikke nogen grund til at bruge energi, hvis man kan ligge i hulen og knurre. De kan finde på at sove i flere dage, uden altså at gå i dvale. De sover vintersøvn: De laver bare en Maude, og kommer ud når vejret bliver bedre.